

SENÁT
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

13. FUNKČNÍ OBDOBÍ

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

19. USNESENÍ

ze 4. schůze konané dne 24. února 2021

k ekologické havárii na řece Bečvě 20. září 2020

Z vážných důvodů trvajících obav široké veřejnosti o důsledné vyšetření příčin a viníka havárie, informací o nedostatečně organizačně, metodicky a právně zajištěném postupu orgánů státní správy a v návaznosti na jednání partnerského výboru Poslanecké sněmovny, po sdělení senátora Zbyňka Linhart a senátorky Jitky Seitlové a po rozpravě

VÝBOR

I. konstatuje, že

- 1) viník ekologické havárie na řece Bečvě ze dne 20. září 2020, způsobené únikem nezjištěného množství nebezpečné látky (zatím identifikovaných kyanidů, příp. dalších látek), která způsobila otravu a úhyn ryb a dalších živých organismů na 38 kilometrech řeky, navzdory slibu ministra životního prostředí, že bude „viník dopaden v řádu hodin“, není znám dosud;
- 2) existují pochybnosti, zda havárie byla od samého počátku vyšetřována zodpovědnými státními orgány důsledně a byly zajištěny včas všechny potřebné důkazy;
- 3) není zajištěna dostatečná metodická podpora a systém jednoznačného rozdělení odpovědností a kompetencí orgánů státní správy při šetření a likvidaci havárii na vodách;
- 4) identifikované problémy neúčinných postupů několika orgánů státní správy, nekoordinace a zříkání se odpovědnosti jednotlivých úřadů jsou obecnějším problémem;

II. žádá vládu ČR, aby

- 1) zajistila důkladné vyšetření příčin a zdroje úniku chemikálií ze dne 20. září 2020;
- 2) dohlédla na udělení exemplárních pokut viníkům, včetně povinnosti proplatit finanční náhrady za způsobené škody;
- 3) předložila Parlamentu ČR konkrétní návrh opatření, důsledné prevence úniků chemikálií nejen na řece Bečvě, ale na všech vodních tocích v České republice;

III. žádá ministra životního prostředí ČR, aby

- 1) nejdéle do 30 dnů informoval o průběhu vyšetřování ze strany orgánů životního prostředí, změnách a postupu v případě otrávené řeky Bečvy;
- 2) zveřejnil metodiku, podle které jsou v případě takových havárií odebírány vzorky a důkazy;
- 3) identifikoval chyby v procesu šetření havárie na řece Bečvě, a jaká nápravná opatření z toho následně vyvodil v systému působení orgánů ochrany přírody a životního prostředí, včetně vodoprávních úřadů na všech stupních;
- 4) provedl následující opatření k prevenci závažných ekologických havárií:
 - a) snížení ohlašovacích prahů do Integrovaného registru znečišťování (IRZ) pro kyanidy tak, aby bylo možné lépe sledovat vypouštění i nakládání s těmito vysoce nebezpečnými látkami;
 - b) zařazení perfluoralkylovaných látek (PFAS) na seznam látek ohlašovaných v únicích do vody a v odpadech (do IRZ);
 - c) zlepšení systému vyhledávání v "Systému evidence kontaminovaných míst" a doplnění konkrétních údajů o látkách, které z těchto míst mohou unikat do životního prostředí;

IV. vyzývá ministra životního prostředí ČR

k vypracování a projednání závazného předpisu, sloužícího k zajištění efektivního postupu při šetření havárií v životním prostředí, ze kterého by vyplývaly kompetence jednotlivých orgánů státní správy a dalších zúčastněných subjektů. Dále jasné závazné postupy upravující postup šetření a předávání informací mezi všemi zúčastněnými, včetně vedení evidence všech úkonů tak, aby mohl být zpětně celý postup vyhodnocen, a tento závazný předpis předložit do dvou měsíců Poslanecké sněmovně a Senátu PČR/VUZP;

V. pověřuje

předsedu výboru senátora Zbyňka Linharta, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Zbyněk Linhart v. r.
předseda výboru

Tomáš Třetina v. r.
ověřovatel výboru